

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.120/2021/5.

A felperesek:

I. rendű felperes: I. r. felperes neve Kft. (I. r. felperes székhelye)

II. rendű felperes: II. r. felperes neve Kft. (I. r. felperes székhelye)

A felperesek meghatalmazott jogi képviselője:

Mayer és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Mayer Erika ügyvéd, ügyvédi iroda címe)

Az alperes:

alperes neve Kft. (alperes székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Fekete Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szenczi Szabolcs ügyvéd, ügyvédi iroda címe1)

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértése és sérelemdíj

Az elsőfokú bíróság neve és megfellebbezett határozatának a száma:

Kecskeméti Törvényszék 5.G.21.389/2019/42.

A fellebbező fél és a fellebbezés sorszáma:

Az alperes 5.G.21.389/2019/43.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a II. rendű felperesnek 254 000 (kettőszázötvennégyezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy az állami adóhatóság felhívására a Magyar Államnak fizessen meg 160 000 (százhatvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A tényállás

[1] A cégcsoport neve cégcsoport tagja az I. rendű és II. rendű felperes. A cégcsoport fő tevékenysége a nagyterületű, szervezett közegészségügyi kártevőmentesítés, a professzionális és háztartási irtószergyártás és forgalmazás.

[2] A II. rendű felperes, valamint jogelődje, a fertőtlenítő állomás neve Fertőtlenítő Állomás 1971. évtől 2013. február 28. napjáig végezte város neve a patkánymentesítési feladatok ellátását, majd 2013. március 1. napjától 2018. június hó 30. napjáig az I. rendű felperes állt közszolgáltatási szerződéses jogviszonyban a önkormányzat nevetal ezen közszolgáltatási feladat elvégzésére.

[3] 2018. július 19. napján a önkormányzat neve a szolgáltatás beszerzése tárgyában lefolytatott közbeszerzési eljárás eredményeként város neve patkánymentes állapotának fenntartása tárgyában közszolgáltatási szerződést az konzorcium neve Konzorcium csoporttal kötött, amelynek tagja a városi rágcsálómentesítéssel foglalkozó alperes. Az konzorcium neve Konzorcium a főváros patkánymentes állapotának fenntartására vonatkozó tevékenység végzését 2018. július 23. napján kezdete meg.

[4] 2019. június 17. napján 07:38 órakor a internetes hírportál neve internetes hírportálon a URL megjelölése URL alatt „Több mint tízezer patkányészlelés volt város neve

tíz hónap alatt” címmel cikk jelent meg, amely – egyebek mellett – az alperes ügyvezetőjével, személy 1. nevenal készült interjút közölte.

[5] A cikk az alperesi ügyvezető kijelentései kapcsán a következőket tartalmazza:

„Más kérdés, hogy az konzorcium neve köti az ebet a karóhoz abban: nem az ő irtási munkájuk megkezdésekor vagy után, hanem már évekkel korábban, 2012 környékén elszaporodhattak a patkányok város neve. Mindez személy 1. nevel szerint a cégcsoport neve Kft. által korábban elkövetett szakmai hibák, sőt, a patkányfertőzöttségi adatok "megmásítása", azaz manipulációja, a valós fertőzöttség eltussolása miatt lehetett.

A szakember nem "mutogatni, vagy gyanúsítani akar", ennek ellenére egyértelművé tette: szerinte a cégcsoport neve nem valós patkányfertőzöttségi adatokat közölt, ezt pedig a város neve patkánymentesítését 47 éven át végző cég saját korábbi adatsoraival igyekezett is alátámasztani. Azok alapján a cégcsoport nevéhez beérkezett bejelentések 2012-ben ugrásszerűen megnöttek, és ezzel fordított arányosságban a bejelentések valóságtartalmára vonatkozó arányszámok lecsökkentek. Magyarán: miközben a város neveiek több patkányt észleltek, a cég e bejelentések jóval kisebb arányában talált és irtott valójában kártevőket, amiből az konzorcium neve azt a következtetést vonja le: a bábolnások nem mondanak igazat.

A Konzorcium szerint a patkányirtást város neve végző cégcsoport neve úgy adta át nekik a munkát, hogy az előzetesen kommunikálnál sokkal több volt a patkány város neve.”

„Mindennek ellenére személy 1. neve és az konzorcium neve is kitart amellett, nem ők hibáztak. Szerintük sokkal korábban kell keresni a patkányok elszaporodásának okát, sőt a konzorcium tagjai éppen azért próbálkoztak pályázni már hat évvel ezelőtt is, amikor még a cégcsoport neve nyerte el az ötéves megbízást, mert úgy érezték, hogy elavult a versenytárs cég módszere, és állítása szerint pontosan tudták azt is – lévén, ez nem egy ezreket foglalkoztató szakma, mindenki ismer mindenkit –, hogy milyen súlyos problémák vannak a fővárosban.”

A felperesek keresete és az alperes védekezése

[6] A felperesek keresetükben kérték annak megállapítását, az alperes valótlanul állította, hogy a cégcsoport neve Kft. a patkányfertőzöttségi adatokat megmásította, azaz manipulálta azért, hogy a valós fertőzöttséget eltussolja, a „cégcsoport neve nem valós patkányfertőzöttségi adatokat közölt” „a bábolnások nem mondanak igazat”, és „a cégcsoport neve úgy adta át nekik a munkát, hogy az előzetesen kommunikálnál sokkal több patkány volt város neve”, valamint a való tényeket hamis színben tüntette fel azon kijelentésével, miszerint „a város neve patkánymentesítését 47 éven át végző cég saját korábbi adatsoraival igyekezett is alátámasztani”; és ezzel megsértette a felperesek jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, továbbá az I. rendű felperessel szemben tisztességtelen piaci magatartást tanúsított és megsértette mint versenytárs jó hírnevét és hitelképességét. Kérték az alperes elégtételadására kötelezését oly módon, hogy a saját költségén tegye közzé a jogerős ítélet rendelkező részének mindennemű változtatás nélküli teljes szövegét a saját honlapja

nyitóoldalán, fizetett hirdetésként a részvénytársaság neve Részvénytársaság ... Igazgatósága által üzemeltetett sajtótermék 1 neve URL 2 neve URL cím alatti honlapján, valamint fizetett hirdetésként a internetes hírportál neve URL alatt működő, „sajtótermék 2 neve” elnevezésű internetes sajtótermék főoldalán a közzétételtől számítva legalább hatvan napon keresztül. Kérték továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest I. rendű felperes javára 1 500 000 forint, a II. rendű felperes javára 500 000 forint sérelemdíj és azok után 2019. június 18. napjától késedelmi kamat megfizetésére.

[7] Érvényesíteni kívánt jogként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:45. § (2) bekezdését, 2:51. § (1) bekezdés a) és c) pontját, és 2:52. §-át, valamint a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 3. §-át és 86. § (2) bekezdés a), c) és e) pontját jelölte meg. Előadták, az alperes állításával szemben a tevékenységük végzésének idején soha nem másították meg vagy manipulálták a patkányfertőzöttségi adatokat azért, hogy eltussolják a valós fertőzöttséget. Minden egyes hónapban megfeleltek a szerződésükben előírtaknak, a megbízó önkormányzat neve pedig csak a munkavégzésük hatósági igazolásának a birtokában fizette ki havi vállalkozási díjukat. Minden alkalommal valós patkányfertőzöttségi adatokat közöltek mind az illetékes hatóságok, mind a megbízó önkormányzat neve felé. Álláspontjuk szerint az alperesi kijelentések összességében azt a hamis látszatot keltik az olvasóban, hogy a valós fertőzöttség észlelése esetén sem közölték és kommunikáltak, hogy az adott objektum fertőzött, és mindezt folyamatosan, tudatosan és tendenciózusan tették. A Tpv. alkalmazása kapcsán az I. rendű felperes állította, az alperessel azonos piaci szegmensben tevékenységet kifejtő versenytársak, ezért a jóhírnévhez való jog megsértése esetén hírnévrontást követ el, mely tiltott magatartás.

[8] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint a cikkben valós adatokon és okszerű következtetéseken alapuló nyilatkozatokat tett. személy 2. neve 2019. október 28. napján megjelent írásában feltüntetett lakossági patkányészlelések pozitivitási aránya alapján (2012. évben 93%, 2013. évben 9%, 2017. évben 14%, az konzorcium neve Konzorcium tevékenység átvételét követően 77%) jutott arra a következtetésre, hogy az arányszámok ilyen mértékű változása mögött nem természetes folyamatok állnak, a felperesek patkánymentesítési tevékenységüket nem a szakma szabályainak megfelelően végezték, és a patkányészlelésekre vonatkozóan közzétett adatok felvetik a manipuláltság gyanúját. Megítélése szerint az illetékes hatóság véleménye alapján kettős szakmai hibát vétett az I. rendű felperes: egyrészt nem vizsgálta az előírás szerint a rezisztencia lehetőségét, másrészt nem hajtotta végre a szükséges hatóanyagváltást. Hivatkozott arra, az ügyvezető a nyilatkozatának médiában történő megjelenéséhez, a sajtónyilvánosság számára történő közzétételéhez nem járult hozzá, kifejezetten kérte, hogy a cégcsoport neve szakmaiatlanságára, és adatok manipulálására vonatkozó megjegyzéseit ne közöljék le. Ezért amennyiben fennáll valamilyen jogsértés, a felperesek személyiségi jogait az Index hírportál sértette meg, illetve a felperesek sajtóhelyreigazítási eljárást kellett volna kezdeményezniük az Index hírportállal szemben.

[9] Érvélése szerint a cikk tartalma, azaz a fővárosi patkányhelyzet közérdeklődésre számot tartó jelenség, ezáltal közügynek minősül. A közügyekben érintett személyeket pedig a jóhírnevük sérelme vonatkozásában fokozott tűrési kötelezettség terheli, és a közügyekben érintett személyek esetében a kedvezőtlen véleménynyilvánítás akkor sem alapoz meg személyiségi jogvédelmet, ha a véleménynyilvánítás adott esetben tényállítást is tartalmaz.

Az elsőfokú ítélet

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a internetes hírportál neve alatt működő „sajtótermék 2 neve” internetes sajtótermék URL megjelölése URL címe alatt 2019. évi június hó 17. napján, 07:38 órakor „Több mint tízezer patkányészlelés volt város neve tíz hónap alatt” című cikkben valótlanul állította azt, hogy a

„cégcsoport neve Kft. a patkányfertőzőtségi adatokat megmásította, azaz manipulálta azért, hogy a valós fertőzőtséget eltussolja”, azt, hogy

„a cégcsoport neve nem valós patkányfertőzőtségi adatokat közölt”,

a való tényeket hamis színben tüntette fel azon kijelentésével, hogy ezt „a város neve patkánymentesítését 47 éven át végző cég saját korábbi adatsoraival igyekezett is alátámasztani”,

valótlanul állította azt, hogy

„a bábolnások nem mondanak igazat”; azt, hogy

„a cégcsoport neve úgy adta át nekik a munkát, hogy az előzetesen kommunikálnál sokkal több patkány volt város neve”,

amellyel megsértette az I. rendű és II. rendű felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, valamint amellyel az I. rendű felperessel szemben tisztességtelen piaci magatartást tanúsított, és megsértette az I. rendű felperes, mint versenytárs jóhírnévét és hitelképességét. Kötelezte az alperest, hogy saját költségén tegye közzé a jogerős ítélet rendelkező részének mindennemű változtatás nélküli teljes szövegét a saját honlapja nyitóoldalán, a hURL cím 3. URL cím alatt, valamint a részvénytársaság neve Zrt. ... Igazgatósága által üzemeltetett sajtótermék 1 neve URL 2 neve URL cím alatti honlapján és a internetes hírportál neve URL alatt működő, „sajtótermék 2 neve” internetes sajtótermék főoldalán megszakítás nélkül a közzétételtől számítva legalább 60 napon keresztül. Kötelezte az alperest az I. rendű felperes javára 1 500 000 forint, míg a II. rendű felperes javára 500 000 forint sérelemdíj és ezen összegek után 2019. június 18. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek 1 778 635 forint perköltséget és az állam javára 192 000 forint eljárási illetéket.

[11] Határozatának indokolása szerint a keresetben sérelmezett egyes kijelentések a cikkbeli elhelyezkedés alapján egymáshoz tartalmilag szorosan kapcsolódnak, ezért azokat egymással összetartozóként egységesen vizsgálta. Kifejtette, a keresettel támadott kijelentéseket az alperes törvényes képviselője tette tevékenységi körében eljárva, akinek a nyilatkozataiért a jogi személy felelősséggel tartozik, míg a közlés mindkét felperesre vonatkoztatható. Rámutatott, a felek nyilatkozata alapján nem volt vitatott, hogy város neve

patkányfertőzöttségi helyzete a cikk megjelenésének időpontjában jelentős közérdeklődésre számot tartó közügynek minősült, e témában számos újságcikk, interjú jelent meg, az akkori választási kampány témája volt. Úgy ítélte, a „nem mondanak igazat” kivételével a sérelmezett közlések valóságtartalma vagy valótlansága objektíve igazolható, ellenőrizhető vagy cáfolható, míg „nem mondanak igazat” közlés a szövegkörnyezete miatt olyan, hogy az olvasóban ez a kijelentés egyértelműen az adathamisításra irányuló tényállítással kapcsolódik össze. Ezért a per tárgyát képező közléseket tényállításnak tekintette, amelynek valóságát nem találta megállapíthatónak.

[12] személy 2. nevenak az alperes által hivatkozott tanulmánya ugyanis a valós patkányfertőzöttségre vonatkozóan grafikonadatot nem tartalmaz, és a tanulmány a lakossági patkányészlelések számának követéséhez azt a megjegyzést fűzi, hogy az szubjektív, olyan tényezőktől függ, amelyeknek a valós patkánypopulációhoz nincs köze, így ezt az adatot óvatosan kell kezelni. Az pedig, hogy egy grafikon adatai alapján az egyes évek tekintetében a pozitivitás arányszáma kiugróan változik, még semmilyen módon nem alkalmas arra, hogy az adatok meghamisítására és manipulálására vonatkozó és az erre utaló további kijelentések valóságtartalmát alátámassza. Ilyen következtetés nem vonható le pusztán abból a tényből sem, hogy az alperes a munka átvételét követően a 612 bejelentés és a bejelentések százalékos pozitív aránya alapján ezen adatokhoz képest magasabb fertőzöttséget tapasztalt, és a fertőzöttség mértéke miatt az önkormányzat közgyűlése költségek biztosítása mellett intenzív irtási tevékenységet rendelt el. Ezen adatok mellett legfeljebb esetlegesen csak az merülhetne fel, amelyről az eljárás során az alperesi törvényes képviselő nyilatkozott, hogy valaki, valahol, valamikor nem jó adatot közölt. Az adatok számszerűsége mögött olyan tényező is állhat, amely nyilvánvalóan önmagában az adatot megtekintve nem lehet ismert, így a bejelentések kezelésének eltérő módja, a patkányfertőzöttség kiemelkedő témája miatt az indokolt és az indokolatlan bejelentések számának növekedése. A város neve Kormányhivatalának 2018. október 24. napján kelt levelét értékelve kitért arra, abból azon tényre vonható le következtetés, hogy ha utókezeléssel is, de a pozitivitás a határértéke alatt maradt, és annak van jelentősége, hogy a patkánymentesítést végző vállalkozó havi jelentést készít a bejelentések száma, az abból adódó pozitivitás száma és helye, valamint kezelése tekintetében, a kormányhivatal pedig külön mérésekkel eltérő helyszíneken, mérőköcek kihelyezésével ellenőrző mérést végez az adott vállalkozó munkáját ellenőrizve. Ezért kimutatható az, ha a vállalkozó a kormányhivatal jelentésétől eltérő adatokat dokumentál. Ilyen perbeli adat azonban nem merült fel, az alperes sem hivatkozott erre, mint ahogyan azt a felperesi állítást sem vitatta, hogy a szerződésben meghatározott határérték betartásához kapcsolódó vállalkozói díj minden esetben kifizették az I. rendű felperes részére. A perbeli közlések valóságát az sem igazolja, hogy az alperes a munka átvételét követően nagyfokú patkányfertőzöttséget tapasztalt, mivel közel három hét időtartamban semmilyen védekezés nem történt, amely természetesen egy folyamatos pozitivitás emelkedés mellett, még a patkányok szaporodási ciklusa figyelembevételével is nyilvánvaló fertőzöttség emelkedést kellett, hogy eredményezzen. Erre vonatkozik az alperes honlapján – helyesen – 2019. április 19. napján megjelent közlemény 2. pontja, valamint a Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottságának D.../.../..... számú határozata.

[13] A tanúvallomások kapcsán kifejtette, a bejelentések és észlelési adatok felperesek általi kezelése tekintetében a titoktartás alóli felmentés hiányában a tanúk nem voltak kihallgathatók, e körben vallomástételre sem lettek volna kötelezhetőek. Eljárásjogi rendelkezések pedig nem teszik azt lehetővé, hogy a titoktartás alóli felmentés hiányát a bíróság a felperesek terhére értékelje. tanú 1 neve, tanú 2. neve és tanú 3. neve tanúk az

elmondásuk szerint a bejelentésekkel, az adatok kezelésével nem foglalkoztak, míg tanú 4. neve és tanú 5 neve tanúknak a pozitivitás arányára tett nyilatkozata az üzleti titok körébe tartozó kérdésre adott válasz, így az a titoktartási kötelezettség alóli felmentés hiányában nem vehető figyelembe, és önmagában a pozitivitás aránya a bejelentések kezelése ismerete nélkül nem értékelhető. tanú 6. neve és tanú 4. neve tanúk pedig azt mondták el, hogy a statisztikai adatok módosítására, illetőleg megmásítására nincs lehetőség. Mellőzte az újságíró tanúkenti meghallgatását, mivel nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az újságíró az interjúról készített cikket jogszerűen közölte le, mint ahogy annak sem, hogy a közlésre készített nyilatkozatot előzetesen nem mutatta meg.

[14] A jogsértést alkalmasnak találta az I. rendű és II. rendű felperes társadalmi megítélésének negatív megváltoztatására, mivel a cikkbeli kijelentések egyértelműen azt közvetítik az olvasóközönség számára, hogy az adatok hamisításával, a valós adatok eltusolásával a felperesek a kedvezőbb patkányfertőzöttségi adatok érdekében egyfajta jogellenes cselekményt követtek el. Megállapította a Tpv. 3. §-a szerinti jogsértést is, tekintettel arra, hogy az alperes közlése objektíve alkalmas volt az I. rendű felperesről kedvezőtlen kép kialakítására. Az alperes az I. rendű felperesre nézve a tevékenységéhez, működéséhez kapcsolódóan releváns tényeket állított, amikor az adatok meghamisításáról, nem valós adatok közléséről nyilatkozott, amelyek általánosan elfogadott jelentése szerint is negatív jelentéstartalmat, értékítéletet hordoznak, ezért ez az üzleti életben bizalmatlanságot eredményezhet.

[15] Megalapozottnak találta az elégtétel adására irányuló kereseti kérelmet is, figyelemmel arra is, hogy annak tekintetében az alperes védekezést, jogi érvelést nem terjesztett elő. A sérelemdíj összegének meghatározásakor értékelte, hogy a felperesek város neve közegészségügyi patkányirtási, patkánymentesítési tevékenységét évtizedeken keresztül végezték, amellyel kapcsolatban az alperes több valótlan tényállítást tett. A valótlan tényállítások az egyik legolvasottabb internetes média szolgáltató oldalán jelentek meg, így azok széles körben ismertté válhattak mind a magánszemélyek, mind az üzleti partnerek által, és a közlemény a keresetlevél előterjesztésekor is elérhető volt. Figyelembe vette azt is, hogy a perbeli kijelentések az üzleti megbízhatóság megkérdőjelezésére adhatnak alapot, a felperesek piaci helyzetére tekintettel az üzleti jóhírnevet negatív módon befolyásolják és hátrányos gazdasági következményei lehetnek, továbbá a II. rendű felperes törvényes képviselője az üzleti életben magyarázkodásra szorult.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[16] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. Érvelése szerint a perbeli közlések közügyet érintenek, ezért a Ptk. 2:44. § (1) bekezdésére figyelemmel a felpereseket fokozott tűrési kötelezettség terheli, azaz a véleménynyilvánítás szabadsága és a közvélemény informálása magában foglalja ez esetben azt a jogot is, hogy a közügyekben megszólaló, a rendelkezésre álló adatokból logikus, okszerű következtetéseket fogalmazzon meg. Előadta, a konzorciumot, amelyben részt vesz, folyamatos politikai és sajtótámadások érték a fővárosban megnövekedett rágcsló fertőzöttség miatt, amely vádakkal szemben védekeznie kellett, és ennek kapcsán kereste a patkányfertőzöttség mértékének okát. A város

neve Kormányhivatala Főigazgatójának 2018. október 24. napján kelt leveléből, személy 2. neve újságcikkében szereplő adatokból és az intenzív patkányirtás elrendelésének szükségességéből megítélése szerint az a következtetés vonható le, hogy a patkányészlelések számának növekedése mögött az alapadatok torzulásának kell állnia, egy ilyen arányú változás mögött csak az adatok manipuláltsága és valótlan volta állhat. Ezért ténybeli alapokból kiindulva, valamint a szakmai tapasztalata és a patkány populáció szaporodására vonatkozó biológiai ismeretei birtokában fogalmazta meg véleményét és következtetését, amely az elemi logika szabályaival nem ellentétes. A kifogásolt közlések szövegezéséből megállapítható, hogy azok véleménynyilvánításnak minősülnek, mivel azt feltételes múltidőben fogalmazta meg. Kiemelte, a tanúk a patkány észlelések jóval nagyobb pozitivitásáról tettek nyilatkozatot, mint amit a felperesi törvényes képviselők állítottak, és nem hallottak arról, hogy bármely hatóság részéről 2012. év környékén olyan utasítás érkezett volna, hogy valamennyi bejelentést kötelesek kivizsgálni. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal azt aényt, hogy a felperesek nem mentették fel a volt és jelenlegi munkavállalóikat az üzleti titoktartási kötelezettség alól, így a tanúbizonyítás lehetőségétől elzárták. Utalt arra, a tanúk közül többen is nyilatkozatot tettek arra, hogy az ÁNTSZ által alkalmazott mérőkocka és a szolgáltatónál alkalmazott irtószer egyszerre volt kinn, holott az irányadó hivatalos ellenőrzési metódu szerint ez tiltott, amelyek szintén alátámasztják azt a feltételezést, hogy a felperes által közzétett adatokkal problémák voltak. Sérelmezte, az elsőfokú bíróság az anyagi pervezetés körében nem tájékoztatta arról, hogy a kifogásolt közlések valóságát kétséget kizáróan neki kell bizonyítania. A patkánypopuláció növekedésének ütemével kapcsolatban csatolta személy 3. neve közegészségügyi járványügyi felügyelő és egészségügyi gázmester szakmai véleményét, és hivatkozott a II. rendű felperes törvényes képviselőjének doktori disszertációjának 65. oldalán írt megállapításra.

[17] A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult annak helyes indokaira figyelemmel. Hangsúlyozták, a tényállítás attól még nem veszti el tény jellegét, hogy azokat a közlő feltételes módban fogalmazta meg, és az egyébként jelentős közérdeklődésre számot tartó működési adat semmiképp sem minősülhet tényadatokból levont okszerű következtetéseken alapuló értékitéletnek. Álláspontjuk szerint a Ptk. 2:44. §-a szerinti magasabb tűrés kötelezettség nem azt jelenti, hogy a közéleti szereplő tűrni köteles az őt érintő valótlan tényállításokat, hanem a közügy érdekében kizárólag az őt érintő véleménynyilvánításokat köteles tűrni a szükséges és arányos mértékben. A magasabb tűrés kötelezettség nem jelentheti azt, hogy a közéleti szereplőről bárki, nagy sajtónyilvánosság előtt hamis tényeket állíthat, és a jogsértés megítélése szempontjából nincs jelentősége, hogy az alperes a kifogásolt közléseit milyen hatások eredményeképpen tette. Nem tartották valósnak azt az alperesi állítást, miszerint a kijelentéseit a személy 2. neve féle tanulmány alapján tette meg, az ugyanis egyrészt később keletkezett, mint a sérelmezett közlés, másrészt a tanulmány írója is megjegyezte, hogy az adatot a szubjektív jellege miatt óvatosan kell kezelni. Utaltak arra, a titoktartási kötelezettség alóli felmentést azért nem adta meg az I. rendű felperes, mert üzleti titkainak védelme másképp nem lett volna biztosítható az alperessel szemben. Megjegyezték, a Tpv. 3. §-a szerinti jogsértés esetben nincs jelentősége annak, hogy a felperes közszereplőnek minősül-e.

Az ítéltábla döntésének indokai

[18] A fellebbezés alaptalan.

[19] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) és (2) bekezdéseiben megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy ezt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik, tehát a másodfokú bíróság kötve van a fellebbezés indokaiban előadottakhoz.

[20] Az alperes fellebbezésében ugyan hivatkozott arra, hogy a tényállást tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, a fellebbezése tartalmilag nem a tényállást, hanem az ítélet jogi indokolására tartozó részeit támadta, és azokat a következtetéseket, amelyeket az elsőfokú bíróság a jogszabályi rendelkezésekből és okiratokból levont.

Ennek megfelelően a felülbírálat keretében – figyelemmel a fellebbezés indokaira – az ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva azt vizsgálta, hogy helyesen jutott-e az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felperesek jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát és az I. rendű felperesnek a Tpvt. 3. §-a szerinti jogait az alperes megsértette.

[21] Az alperes sérelmezett közlései kapcsán az I. rendű felperes a perben mind a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) és c) pontjai, valamint a Ptk. 2:52. §-a szerinti igényeket, mind a Tpvt. 86. § (2) bekezdés a), c) és e) pontjai szerinti igényeket érvényesítette azzal, hogy sérelemdíj követelését egy összegben jelölte meg. Egy magatartás több törvényi tényállást is megvalósíthat, így igényhalmazat áll elő. Miután nem kizárt az érintett jogszabályhelyek alapján, hogy párhuzamosan is igényt érvényesítsen a jogosult, valós tárgyi keresethalmazatként is előterjeszthette követelését a felperes. Ezért az egyes kereseteket külön-külön kell vizsgálni.

[22] A Ptk. 2:42. § (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán és családi életét, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, illetve eszközökkel történő – kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse és hogy abban őt senki ne gátolja.

A Ptk. 2:42. § (2) bekezdése rögzíti generálklauzulaként, hogy az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, a személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 2:43. § d) pontja nevesített személyiségi jogként határozza meg a becsületet és a jóhírnevet.

[23] A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése értelmében a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő valótlan tényről állít vagy híresztel, valós tény hamis színben tüntet fel. A hírnév valamely személyre vonatkozó mások

által hozzáférhető, azon tények, adatok összessége, amelyek alapján az adott személyről a társadalomban kialakul egyfajta értékítélet. Ennek megfelelően a jóhírnév sérelmét elsősorban az olyan közlések eredményezhetik, amelyek akár kifejezetten, akár utalásszerűen valamely személyre vonatkozó olyan objektíve, valótlan tényállítást tartalmaznak, amely alapján az adott személyről korábban kialakult kedvezőbb társadalmi értékítélet hátrányosan változhat meg.

[24] A jóhírnévhez fűződő személyiségi jog megsértése kapcsán az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta elsődlegesen azt, hogy a per tárgyát képző közlések mely személy nyilatkozatának tekinthetők, és az abban foglalt, sérelmezett közlés a felperesre vonatkozik-e.

A személyiségi jogok megsértésének polgári jogi jogkövetkezményei a jogi személlyel szemben alkalmazhatók abban az esetben, ha a jogsértést a jogi személy tevékenységi körében eljáró természetes személy (jogi személy tagja, vezető tisztségviselője, tisztségviselője, alkalmazottja, megbízottja) követi el [Ptk. 3:24.§ (2) bekezdés, BDT2014. 3228]. Ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy vizsgálható az alperesnek a személyiségi jogi jogsértése.

[25] A személyiségvédelmi perekben is alkalmazandó PK. 13. számú állásfoglalás I. pontja értelmében igényérvényesítésre az jogosult, akire a jogsértő közlés vonatkozik. Az elsőfokú bíróság megállapíthatónak találta, hogy a per tárgyát képező közlések az I. rendű és II. rendű felperesre vonatkoznak, amelyet az alperes fellebbezésében nem vitatott.

A Ptk. 3:1. § (1) bekezdése értelmében a jogi személy jogképes, jogai és kötelezettségei lehetnek, és ugyanezen szakasz (3) bekezdése alapján a jogi személy személyhez fűződő jogaira a személyiségi jogokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, kivéve ha a védelem jellegénél fogva csak az embert illeti meg. Jogi személy esetében a becsület megsértése fogalmilag kizárt, a jóhírneve ugyanakkor védelem alatt áll.

[26] Az alperes perben sérelmezett közlései a rácsálóiirtással kapcsolatosak, amely Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 5. pontjára figyelemmel a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé tartozik. A rácsálóiirtás és a rácsálók elszaporodottsága így közérdeklődésre számot tartó kérdés, vagyis közügynek minősül, a felek erről egyezően is nyilatkoztak.

A Ptk. 2:44. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét, szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja. Önmagában a felperesek nem közéleti szereplők, de a közügy vitatása kapcsán a tűrési kötelezettségük gyakorlatilag a közéleti szereplőjével azonos (Kúria Pfv.IV.20.028/2018/6., BDT2021. 4342), ezért vonatkozásukban a szabad véleménynyilvánítás határai az átlagosnál jóval tágabbak.

[27] A szabad véleménynyilvánításhoz való jog magát a véleménynyilvánítás lehetőségét védi, függetlenül a kifejtett vélemény tartalmától. Az Alkotmánybíróság értékelése szerint a közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólás-

és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. A véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletreméltó vagy elvetendő. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak. A véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállásokra vonatkoznak. Egyfelől a demokratikus jogállam intézményeinek és a demokratikus közéletet hivatásszerűen alakító politikusoknak a szabad bírálata, működésük, tevékenységük kritikája a társadalom tagjainak, az állampolgároknak, valamint a sajtónak olyan alapvető joga, amely a demokrácia lényegi eleme. Másfelől a tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét [7/2014. (III.7.) AB határozat indokolás 49. és 50. bekezdés].

[28] Nem feltétlen azonban a véleménynyilvánítási szabadság a tényállítások tekintetében. A véleménynyilvánítás szabadsága ugyanis nem terjed ki a jóhítnévsértésre alkalmas valótlan tények közlésére akkor, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés valótlanságának, vagy foglalkozása, hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta [7/2014. (III. 7.) AB határozat 62. bekezdés és 13/2014. (III. 18.) AB határozat 61. bekezdés], továbbá ha a formálisan véleményként megjelenő közlés ténybeli alappal nem rendelkezik, a tényekből levont következtetés a logika szabályaival ellentétes. A véleményt is kifejező, értékítélettel terhelt tényállításnak minősülő közlés esetén is szükséges, hogy azt elegendő ténybeli alap támassza alá. Minél konkrétabb, erőteljesebb a megfogalmazás, annál szorosabb ténybeli kötődése kell, hogy legyen. A közügyekkel összefüggően tehát kizárólag a vékony ténybeli alapon nyugvó, nem okszerűtlen értékítéletek állnak a véleménynyilvánítás szabadságának védelme alatt (hasonlóan: Kúria Pfv.IV.21.056/2019/3.).

Ezért a burkoltan tényállítást tartalmazó vélemény esetén azt kell vizsgálni, hogy vannak-e olyan valós tények, amelyek alapján a nyilatkozó a kijelentéseit okszerű következtetéssel megalapozhatta.

[29] Lényeges, a közlés tartalmának megítélése kapcsán alkalmazandó a személyiségvédelmi perekben is a PK 12. sz. állásfoglalás, miszerint a közléseket a maguk egészében kell vizsgálni, a kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni. A közlés egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni.

[30] Jelen esetben a felperesek által sérelmezett alperesi közlések összességükben értelmezve azt fejezik ki, hogy a felperesek a tevékenységük végzése során a patkányfertőzöttségre vonatkozó adatokat szándékosan megváltoztatták, azt nem a valóságnak megfelelően közölték. Ez pedig – ha burkoltan is, de – tényállítás, még abban az esetben is, ha az alperes úgy tette a kijelentését, hogy arra más valós tényekből vont le következtetést. Tényállítás ugyanis a valóság egy meghatározott mozzanatára irányuló közlés, annak az állítása, híresztelése, hogy valami megtörtént, lezajlott, a valóságnak megfelelően létezik. A tényállítás objektíven igazolható, vagyis az állítások olyan ismérvekkel

rendelkeznek, amelyek alapján a valóságuk bizonyítható vagy cáfolható. E követelményeknek pedig a sérelmezett közlések megfelelnek. Ezt nem érinti a feltételes módú kifejezések használata sem.

[31] A perben az alperes nem állította, hogy a sérelmezett közlései kétséget kizáróan valósak (fellebbezés 26. és 43. pontjai), hanem arra hivatkozott, hogy a következtetései nem logikátlanok, okszerűtlenek. Nem volt ezért hiányos az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése a bizonyításra szoruló tények kapcsán.

[32] A Pp. 237. §-a szerinti anyagi pervezetés az ügy kimerítő tárgyalásának és szakszerű eldöntésének során tanúsított bírói tevékenységet jelenti. Alapja a perkoncentrációból eredő közrehatási kötelezettség, amely egyben a célját is meghatározza: az ügy mielőbbi szakszerű és lehetőség szerinti végleges eldöntését. A Pp. ennek érdekében azonban nem mindenre kiterjedő, hanem csak az adott helyzetben szükségessé váló tájékoztatási kötelezettséget rója a bíróságra. Az anyagi pervezetés az érvényesíteni kívánt joghoz és annak alapjául előadott tényekhez mérten válhat szükségessé, de nem terjedhet ki a fél által nem hivatkozott, ezeken kívülálló körülmények kutatására. Tényelőadásra csak oly módon vonatkozhat, hogy az a kereset, ellenkérelem következetessége szempontjából megfelelően értékelhető legyen. Mellőzhető ugyanakkor az anyagi pervezetés részeként szolgáló tájékoztatás akkor, amikor a jogi képviselővel eljáró fél ellenfele már egyértelműen rámutatott egy nyilatkozat hiányos, homályos vagy ellentmondó voltára, vagyis a kérdéses hiányosság ismert, mert a professzionális perrendben a jogi képviselőtől elvárható, hogy ilyen helyzetben megfelelően reagáljon. Lényeges az is, hogy az anyagi pervezetéssel megvalósuló bírói közrehatási kötelezettség nem korlátozhatja a felek rendelkezési jogát. Kétségtelen, hogy a bíróságnak törekednie kell a tényállás hiányos elemeinek pótlására, lehetőséget adva a feleknek arra, hogy azokat a tényeket és körülményeket, amelyekre hivatkozni kívánnak, helyes tartalommal és teljeskörűen előadhassák, ez a tevékenység azonban soha nem irányulhat arra, hogy a fél az eredetileg előadottakhoz képest teljesen új tényállításokat tegyen. Az anyagi pervezetés szabályának megsértését jelenti, ha a fél valamely jogosultságának ténybeli alapját még utalásszerűen sem adja elő, a bíróság viszont – akár tájékoztatással, akár kérdésfeltevéssel – felhívja a korábban nem hivatkozott tények előadására. A bíróság tehát nem ösztönözheti a felet újabb tény előadására. Ha az előadott tények nem feleltethetők meg a hivatkozott anyagi jog rendelkezéseknek, csupán arra kell lehetőséget adnia, hogy az erre vonatkozó előadását a fél megmagyarázhassa. Mindezek azért is fontosak, mert a különösen szigorúan értelmezett eljárási szabályok – köztük a fentiekben túlterjeszkedő tájékoztatás – megfoszthatják a feleket a fegyveregyenlőség elvének perbeli érvényesülésétől és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogtól (Kúria Pfv.III.21.034/2020/12.) Ennek megfelelően, ha a jogvita keretei tisztázottak, úgy a jogvitát eldöntő bírósági jogértelmezésről, az érdemi döntést megelőzően nem kell tájékoztatást adni (PJD 2020.7.III.). Az anyagi pervezetésnek nem feladata valamennyi lehetséges, de nem érvényesített igény felderítése, az ehhez szükséges bizonyítékok felkutatása. A bíróság aktivitása nem terjedhet ki elő nem terjesztett igényekről való tájékoztatásra, új tények, új szempontok perbe vezetésére. Az anyagi pervezetés szerepe csupán arra korlátozódik, hogy a felek tényállításait, nyilatkozatait tisztázza és konkretizálja, adott esetben alkalmat adjon a kiegészítésére (PJD 2019.32.II., Kúria Pfv.IV.20.175/2019/5.).

[33] Nem volt tehát feladata az elsőfokú bíróságnak a jogi képviselővel eljáró, ekként professzionális pervitelt gyakorló alperest tájékoztatni arról, hogy védekezését mely tények állításával tudja megalapozni. Amennyiben az elsőfokú bíróság ezt megtette volna, azzal

megsérti a felek közötti fegyveregyenlőség elvét, sérül a bíróság pártatlansága. Anyagi pervezetése nem terjedhetett odáig, hogy tájékoztatást nyújtson arról, mely vagy milyen jellegű többlet vagy további tényállítás esetén vezet sikerre a védekezése. Az ellenkérelem nem volt következetlen, ezért csak az alperes által előadottakat vizsgálhatta a kereseti kérelem elbírálása során, vagyis ha valamely, az ellenkérelmet megalapozó tényállítást nem tett meg a jogi képviselővel eljáró alperes, annak pótlására nem hívhatta fel az elsőfokú bíróság. Az elsőfokú bíróság nem sértette így meg a Pp. anyagi pervezetését előíró 237. § (1) és (2) bekezdését.

[34] Az alperes védekezésére figyelemmel tehát a sérelmezett közlések kapcsán azt kellett vizsgálni, hogy az abban foglaltakra okszerűen vonhatott-e le következtetést, amely megítélésekor azokat a körülményeket, tényeket lehet értékelni, amelyek ismeretében az alperes a közléseket megtette. Nem volt jelentősége ezért a tanúvallomásoknak, mivel a tanúk nem az alperes által a sérelmezett közléskor ismert körülményekről nyilatkoztak, meghallgatásukat nem ezzel összefüggésben kérték a felek.

[35] Egyetért az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával miszerint nem állapítható meg, hogy az alperes okszerűen következtetett volna arra, hogy a felperesek a patkányfertőzöttségi adatokat megváltoztatták. A felperesek a patkányfertőzöttséget érintően azon adatokat gyűjtötték és tudták szolgáltatni, hogy mennyi bejelentés érkezett, és abból mennyit minősítettek megalapozottnak. Nem volt vitatott, hogy az alperes tevékenységének megkezdését követően ezekben az adatokban növekedés következett be, nőtt a bejelentések és azon belül a megalapozottnak minősülő esetek száma, majd 2019. évben a főváros intenzív patkányirtást rendelt el. személy 2. neve az alperes által hivatkozott tanulmányában a patkánypopuláció méretének jellemzésére szolgáló ezen adattal összefüggésben arra mutatott rá, hogy az szubjektív jellegű, olyan tényezőktől függ, amelyeknek nincs köze a patkánypopulációhoz, így az óvatosan kezelendő. Ezzel szemben az a mérés objektív, amely mérőkockák kihelyezésével történik. A lakossági patkányészleléseken alapuló mérést érintően azonban a tanulmány – az alperes fellebbezési állításával ellentétben – nem jut olyan a következtetésre, hogy a felperesek az általuk szolgáltatott adatokat megváltoztatták volna, csupán objektív adatokat hiányol, amely nem azt jelenti, hogy a felperesek szándékosan nem valós adatokat közöltek. A felperesek vállalkozói díjának kifizetése nem is ezen a szubjektívnek tekinthető mutatószámon alapult, hanem az illetékes kormányhivatal ellenőrzéseinek eredményén. A város neve Kormányhivatala Főigazgatójának 2018. október 24. napján kelt levele pedig éppen arra utal, hogy a hatósági ellenőrzések a pozitivitás mértékét – ha utókezeléssel is – határérték alattinak találták, és a bejelentések száma változásának okára nem is tér ki. Az konzorcium neve Konzorcium 2019. április 29-i közleménye – amelynek közlőjeként az alperest és annak ügyvezetőjét is feltüntették – a 4. pontjában azt tartalmazza, hogy a korábbi bejelentések vizsgálata „nem tisztűk”, amely azt támasztja alá, hogy abból maguk sem tartottak további megalapozott következtetést levonhatónak, még a patkányok 3 hónapos szaporodási időtartamára hivatkozva sem. Az alperes által megjelölt körülmények tehát sem külön-külön, sem együttesen nem hozzák létre az adatok szándékos megváltoztatásának tényét igazoló új minőséget, amelyet az alperesnek, mint azt adott szakterületen tevékenységet végző, kellő szakismerettel rendelkező versenytársnak fel kellett ismernie. Legfeljebb arra lehetett következtetni, hogy az adatközlés nem pontos, amelyre az alperesi ügyvezető a 2020. szeptember 9. napján megtartott tárgyaláson maga is utalt, (G.21.389/2019/26. számú jegyzőkönyv 12. oldal első bekezdés), amely ugyanakkor nem egyezik meg az adatok szándékos megváltoztatásával. Ezért az adatok felperes általi megváltoztatására vonatkozó

állítás önkényes és megalapozatlan, arra nem biztosítottak kellő ténybeli alapot az alperes által megjelölt körülmények. E közlések a felperesek tevékenységére vonatkozóan sértő tartalmat is hordoznak, amelyet az alperes fellebbezésében nem is tett vitássá. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a közlésekkel az alperes megsértette a felperesek jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

[36] Ugyancsak helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a sérelmezett közlésekkel az alperes megsértette az I. rendű felperes vonatkozásában a Tpvt. 3. §-át is, amely vonatkozásában az alperes nem vitatta a versenytársi minőségét. E jogszabályi rendelkezés szintén a jóhírnevet és az ehhez kapcsolódóan a hitelképességet védi, amely esetében a közügyeket is érintő közlés esetében szintén figyelembe kell venni a fokozott tűrési kötelezettséget. A jóhírnév ugyanis egyben személyiségi jog, amelyet a Ptk. kifejezetten is nevesít, így azt a Tpvt. alkalmazása során nem lehet a Ptk.-tól függetlenül értelmezni. Amennyiben a jóhírnévhez fűződő személyiségi jog sérelme nem állapítható meg, az kizárja a Tpvt. 3. §-ának jogalapként történő megállapítását is (Kúria Pfv.IV.21.568/2019/13.).

A már kifejtettek szerint ugyanakkor megállapítható volt az I. rendű felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogának az alperes, mint versenytárs általi megsértése, mégpedig az I. rendű felperes működéséhez, tevékenységéhez kapcsolódóan, így a Tpvt. 3. §-ában meghatározott tilalmat is megsértette az alperes.

[37] Az alperes a jogsértés hiányára alapítottnan vitatta a személyiségi és versenyjogi jogsértés elsőfokú bíróság által alkalmazott további jogkövetkezményeit, ezért azok más okból a Pp. 370. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel nem voltak felülbírálhatók.

[38] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[39] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a II. rendű felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésére figyelemmel a megbízási szerződés szerint felszámított ügyvédi munkadíjból álló perköltségét.

[40] A feleket az ügyben megillető illetékfeljegyzési jog folytán előzetesen meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket megfizetésére az alperes köteles a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján.

[41]

Szeged, 2021. november 4.

Dr. Jobbágy Ildikó s.k.

Dr. Tolna András s.k.

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró